

Minimalist-stilen og den akustiske udfordring

Jan Voetmann

Minimalist-stilen er en problematisk trend i byggeriet i disse år, fordi den ofte medfører meget dårlige akustiske forhold. Stilen er karakteriseret ved, at huset indvendigt har store glatte, lydreflekterende overflader i gips, beton, klinker, glas osv. Dette medfører en alt for lang efterklang, et forhøjet støjniveau, forringet taleforståelighed og nedsat akustisk komfort.

Historisk set bygger Minimaliststilen på Neo-Brutalismen, som på sin side er en videreudvikling af Brutalismen, som især blev udviklet af Øst-jydske arkitektfirmaer tilbage i 1970'erne. Her dyrkedes en streng kasseformet geometri og rene linjer, og de foretrukne materialer var beton, blank mur, stål og glas.

Minimalist-stilen holder af store opholdsrum med hårde, lydreflekterende flader og et "samtalekøkken" af stål og glas og klinker, som ofte bygges sammen med opholdsrummet i et "alrum".

Loftet går typisk op til kippen, hvilket forøger rummets volumen og dermed forlænger den i forvejen lange efterklangstid. De indvendige vægge er ofte pudset mur, og rummet har store glasarealer. Gulvet har klinker eller træ, og der er ingen eller kun få tæpper. Møbleringen er sparsom i glas og stål, siddemøbler har tynd polstring eller læderbetræk.

Alt i alt får man særdeles problematiske akustiske forhold, hvilket en række "reparationsopgaver" de senere år har vist. For hvad gør man, når man står med dette komfortmæssige misfoster? Umiddelbart er der ingen nemme løsninger, og derfor skal man simpelthen ikke ende i denne situation.

På dette tidspunkt er det normalt ikke muligt at undgå besværlige og dyre ombygninger og/eller uskønne lappeløsninger. Den enkleste – men ikke enkle – løsning er at udskifte (gips)loftet med et akustikloft bestående af bløde akustikbatts. Der findes diskrete, næsten usynlige, løsninger med disse materialer.

Alternativt kan loftet udskiftes med perforerede lydabsorberende gipsplader, som fås i en "mikroperforeret" version, der på afstand virker næsten usynlig. De perforerede gipsplader er dog ikke så effektive som de bløde akustikbatts.

I nogle tilfælde skal akustikloftet suppleres med lydabsorberende vægabsorbenter eller et gulvtæppe. Der findes også her et antal - også æstetisk - heldige løsninger.

Som det fremgår, skal man helst ikke ende der, hvor en ombygning eller reparation er nødvendig, derfor skal de akustiske overvejelser med, allerede under planlægningen. Arkitekten bør råbe vagt i gevær, når bygherren er på vej over i Minimaliststilen. På dette tidspunkt er elegante, "usynlige" løsninger stadig muligt, hvis man vel at mærke er opmærksom på problemet.

Ovenstående beskrivelse skulle gerne gøre, at både bygherre og arkitekt fanger disse "symptomer" og får indarbejdet løsningerne efter de her beskrevne retningslinjer. Hvis man er i tvivl, så kan akustisk rådgivning - måske blot i form af en telefonopringning - kraftigt anbefales.